

StadsMENSEN
Hermans & Koops
hermans-koop@telegraaf.nl

Verborgens glaspaleis

An de Looiersgracht zit sinds 1934 een glazen paleis verborgen. Het valt niet op wanneer je voorbij loopt, maar binnen sta je plotsklaps middenin een atelier met glas-in-loodschatten in overvloed.

Familiebedrijf Van Elk zit er gevestigd met haar 'Zaansche Glas in Lood Zetterij'. „Mijn opa begon hier in de jaren zestig”, vertelt **Freek van Elk**. Opa gaf het over aan Freeks vader, die op zijn beurt het loden stokje overdroeg aan zijn zoon. „Ik heb nooit de druk gevoeld om het over te nemen. Toen ik dat wel deed, maakte ik mijn vader een gelukkig man.”

In het atelier wordt door hem en **Tom Philippus**, **Nicole Kooijman** en **Jan Roseboom** met grote precisie gewerkt aan glas in lood of brand- schilderprojecten (de figuren op het glas). Een oud ambacht uitgevoerd op de loodzware tonen van

• Tom Philippus leerde het vak van zijn vader. „Zonder glas in lood is Amsterdam geen Amsterdam.”

metal (hoe toepasselijk) muziek, want „daar werken wij het beste op”. Ze doen restauratiewerk,

„Paradiso, Rijksmuseum, NI-OD...”, maar maken ook nieuw voor particulieren. En niet alleen in Oud-Zuid, lacht Van Elk. „Ook in de Grachtengordel, Rivierenbuurt en zelfs in de Bijlmer. Overal.”

Bij Philippus stroomt het lood door zijn aderen: hij leerde het vak van zijn vader, werkte met Freeks voorvaders en zit alweer dertig jaar in het vak. „Zonder glas in lood is Amsterdam geen Amsterdam, het hoort bij de historie van de stad.”

Van het Paleis op de Dam tot aan bordelen („erotisch glas in lood, kinky hoor”), hij komt overal om te restaureren, maar maakt ook nieuwe kunstwerkjes. „Iemand wilde laatst vier ramen voor in zijn huiscafé, waaronder een van het gezicht van Cruijff in dat van Che Guevara en van de

• Glas in lood gaat met z'n tijd mee: een afbeelding van Che Guevara en Johan Cruijff behoort tot de mogelijkheden.

ArenA. Hoe Amsterdams kun je het hebben?”
Zelf heeft hij zijn icoon in zijn huis hangen. „Vroeger had je Maria, nu Jimi Hendrix. Glas in lood gaat met de tijd mee.” **L.H.**

• Vaardige handen komen eraan te pas om het glas in lood te maken; dit zijn de handen van Tom Philippus.

Kiekeboe in belastingparadijs

Rijckenblad Quote wordt volgens voormalig hoofdredacteur **Jort Kelder** steeds linkser. Het tijdschrift, bekend om de jaarlijkse rijckenlijst, was altijd een vriend van het grote geld. Maar tegenwoordig hebben de tikgeiten aan het Koningsplein „marxistische neigingen”, aldus Kelder.

De flamboyante tv-presenterator doelt op **Het Belastingparadijs**, een nieuw boek van **Martin van Geest**, **Joost van Kleef** en **Henk Willem Smits** over de financiële oase die Nederland vormt voor veel multinationals. Via ons land zouden ongeveer 6000 bedrijven jaarlijks ruim 4000 miljard euro de wereld rondpompen, zo ontdekten de auteurs.

De presentatie van het boek in hotel Sofitel The Grand in Amsterdam trok veel collega-schrijvers die zich hebben gespecialiseerd in de schimmige vermenigving van de boven- en onderwereld. „Als ik hier rondkijk, zie ik vooral belastingtarief 53 procent rondlopen”, grapte debuterend

• Ervaren chroniqueurs van de boven en -onderwereld, auteurs **Theo Kars** en **Stan de Jong**.

auteur Van Geest.

Misdaadverslaggever **Stan de Jong** kwam de sluwe vos **Theo Kars** tegen. Deze bestsellerauteur uit vroeger jaren baseerde en financierde een deel van zijn epos via zijn eigen misdaden, zoals het

oplichten van de Postbank in de jaren zestig. De Jong zweert overigens op het rechte pad te zullen blijven, ondanks de zware tijden in de bladenjournalistiek. Het gerucht dat de auteur inmiddels lesgeeft, werd grinzend bevestigd. „En dat doe ik niet vanwege de studentes hoor.”

Kelder zat er met zijn opmerkingen over het linkse luchtje dat rond de auteurs hangt over-

igens niet ver naast. Daags na de presentatie reageerde de hoofdstedelijke afdeling van GroenLinks als een wesp gestoken op de conclusies in het boek. De voormalige communisten hebben opheldering geëist van burgemeester **Eberhard van der Laan** over de internationale bedrijven die volgens Het Belastingparadijs de fiscus ontduiken in de hoofdstad. **R.K.**

• De 'linkse bijtertjes' **Henk Willem Smits**, **Joost van Kleef**, **Martin van Geest** met hun oude chef, de vermomde **Jort Kelder**. FOTO: S. STEPHANIE ERWIN

TEGEN POOL
door Hans Vermaak

Wachten

Hoe brutaal kun je zijn? Twee drugsdealers kregen vorig jaar een verblijfsverbod van drie maanden opgelegd. Ze gingen daar tegen in beroep en werden in november door de bestuursrechter nog net niet uitgelachen, in ieder geval werd hun bezwaar tegen de maatregel ongegrond verklaard.

Gisteren werd hun zaak behandeld door de Raad van State. De ene dealer vindt het verbod onterecht omdat hij maar door één agent betrappt werd bij het verkopen van drugs in de Damstraat.

De ander bood zijn handel aan op de Oudezijds Achterburgwal. Hij beroept zich op een eerdere uitspraak van de Raad van State over het blowverbod, dat de gemeente had opgenomen in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). Volgens de hoogste bestuursrechtbank botst dit met de Opiumwet, waarin drugsgebruik sowieso verboden is. Een lagere overheid kan niet iets verbieden dat al strafbaar is volgens de wet. De redenering van de crimineel is: in de APV staat dat het verboden is 'zich op of aan de weg op te houden' als het aanmerkelijk is dat het gaat om drugsverkoop of -aankoop. Die handel valt onder de Opiumwet dus mag de gemeente mij om die reden niet verbieden drie maanden uit de binnenstad weg te blijven.

Het duurt nog wel even voordat de Raad van State tot een uitspraak komt. Dat eerbiedwaardige college neemt de tijd, zal wel te maken hebben met zorgvuldig wikken en wegen. Dat blijkt ook uit de kwestie van het blowverbod, dat zoals gezegd door de Raad van State was afgevoerd. Zowel in Amsterdam als in Rotterdam kwam het daarna tot een proefproces. Hier aan de Parmassusweg was het oordeel dat het blowverbod wel door de beugel kon. In Rotterdam bepaalde een rechter dat de gemeente het gebruik van drugs in de openbare ruimte niet mag verbieden via de APV. De wegen van het Nederlands recht zijn duister. Justitie ging in beroep tegen de Rotterdamse uitspraak en nu is het weer wachten op de Raad van State.

WESTERMOSKEE ECHT ROND?

Omwonenden uitgenodigd voor informatieavond

door DAPHNE VAN DIJK

AMSTERDAM – Bewoners van het Piri Reisplein zijn sceptisch over de geplande bouw van de omstrede Westermoskee en de informatieavond die volgende woensdag zal plaatsvinden.

Onlangs kregen de bewoners een brief van beleggingsmaatschappij Manderen B.V. dat na jarenlange vertragingen een contract met de Beverwijkse aannemer P. Meijer is getekend. Op de informatieavond (13 maart) krijgen bewoners meer te horen over de bouw, die volgens de brief anderhalf jaar zal duren.

„Wij hebben van het stadsdeel begrepen dat eerst de buitenkant wordt gebouwd en dat daarna de strategie is om opnieuw fondsen te werven voor de binnenkant. Daar is nu geen geld voor. De mensen die hier wonen, weten dat er een moskee voor de deur zou komen, maar niemand heeft zin in een jarenlange bouwput voor de deur. Het zou prettig zijn als de buurt niet zo in het ongewisse wordt gelaten”, stelt bewoner Guido, die liever niet met zijn naam in de krant wil, namens tientallen burens.

Handtekening

Bob Vink, de advocaat van Manderen, laat in een reactie weten: „Die brief was een beetje onhandig, want de handtekening onder het contract is nog niet gezet. Maar we zijn in principe rond met alle partijen. De buitenkant wordt gebouwd onder financieel toezicht van de gemeente middels een bouwdepot, voor de binnenkant zijn andere gelden die grotendeels binnen zijn. Maar daar heeft niemand wat mee te maken want dat valt onder de decoratie.”

De bouw van de Westermoskee is al sinds 1994 één groot hoofdpijn-dossier. Woningbouwvereniging Stadgenoot zou het gebiedshuis bouwen, beleggingsmaatschappij Manderen zou het financieren. Het Joods-Franse echtpaar Marc en Nada Breitman ontwierp het gebouws-huis met de omliggende woningen.

in slaagde de financiële middelen op te brengen. En toen Manderen aankondigde zelf te gaan bouwen met goedkopere materialen, stapte Breitman naar de rechter. Hun ontwerp mocht niet meer worden gebruikt. De advocaat van Manderen verkondigde in november in deze krant dat de plooiën inmiddels glad zijn gestreken.

Daar komen de Russen

door JELMER GEERDS

AMSTERDAM – Vol trots loopt kapitein Vladimir Martus over het dek van de Shtandart. Het tot in de kleinste details nabegouwd fregat van tsaar Peter de Grote ligt tot 27 maart in de Nieuwevaart, tegenover het Scheepvaartmuseum. Voor het eerst is de driemaster van de flamboyante kapitein te bezichtigen in Amsterdam.

Achter de pracht en praal van het Russische fregat gaat een bijzondere geschiedenis schuil. Tsaar Peter de Grote liet het origineel, destijds het paradepaardje van de Russische oorlogsvloot, in 1703 in slechts vijf maanden bouwen door zo'n honderd arbeiders. In 1994 werd in Sint-Petersburg besloten tot de bouw van een exacte replica. De bouw van het reusachtige schip, zo'n 35 meter lang, werd volledig met de hand vervaardigd door jongeren en duurde ditmaal zes jaar.

„Jongeren inspireren en trainen in vaardigheden, daar is het ons altijd om te doen geweest”, vertelt kapitein Martus, terwijl hij één voor één de foto's van het bouwproces toont. Ook vandaag dag nog zijn jongeren de spil van het door donaties gefinancierde varend museumstuk. Ze vormen de vrijwillige bemanning van het schip, schrobben en onderhouden het en geven de

• Kapitein Vladimir Martus heeft er zin in. „Iedereen is welkom.” FOTO: CRIS TOALA OLIVARES

bezoekers rondleiden. De Shtandart bezocht tweemaal Sail, maar is nu voor het eerst ook van binnen te bezichtigen. Nieuwsgierigen kunnen tot 27 maart tussen 11.00 en 19.00 uur dagelijks terecht bij het schip. De bemanning vraagt bezoekers een donatie van vijf euro voor een uitgebreide rondleiding, doorspekt met verhalen en anekdotes, in het fregat.

• De Shtandart, replica van het fregat van tsaar Peter de Grote, in vol ornaat en nu voor iedereen te bezichtigen. EIGEN FOTO

Dagopvang Leger dicht

Van een onzer verslaggever **AMSTERDAM** – Dak- en thuislozen die verblijven in de dagopvang Hekelveld, maken zich grote zorgen over hun lot nadat zij onlangs te horen hebben gekregen dat de instantie vanaf 1 april tussen tien uur 's ochtends en vijf uur 's middags haar deuren zal sluiten. „Dat is het gevolg van het intrekken van de subsidie”, stelt Harry Doef namens het Leger des Heils. „We snappen de zorgen van de mensen die het betreft en het gaat ons eveneens aan het hart. We spreken over een kwetsbare groep mensen die niet zo snel ergens binnenstappen, laat staan een vertrouwensband opbouwen.”

Aanvankelijk zou ook de nachtopvang van Hekelveld sluiten. „Maar gelukkig heeft de gemeente dat besluit herzien.” Het Leger des Heils heeft de afgelopen tijd gesprekken gevoerd met de 48 gebruikers van de nachtopvang over alternatieven. Naast die groep zullen ook de zestig tot tachtig zogenaamde inlopers een nieuwe plek moeten vinden om overdag te verblijven.

Londen wil fietspaden Amsterdam

Van een onzer verslaggevers **AMSTERDAM** – De Londense burgemeester Boris Johnson wil Amsterdam kopiëren met zijn enorme netwerk met fietspaden. De fervente fietser trekt 790 miljoen euro uit om voor vijftien kilometer aan afgeschermd pad, dwars door de Britse hoofdstad. Johnson heeft meermalen in Amsterdam rondgekeken. Als fietsers beter worden geschieden van het autoverkeer, dan zijn meer mensen bereid te fietsen en dat te blijven doen, zegt hij. „Ik wil dat het heel gewoon wordt, dat je kunt fietsen in je gewone kleren”, aldus de Londenaar, die met zijn wilde blonde kapsel en krijtstreppak regelmatig wordt gezien als hij naar het stadhuis fietst. De Brit wil ook experimenteren met elektrische huurfietsen.

'Zorgelijke conclusies VU'

Van een onzer verslaggevers **AMSTERDAM** – Als het aan Amsterdam ligt, blijven de stadsdelen machtige bolwerken met veel eigen verantwoordelijkheden. Maar de gemeenteraad is er niet zeker van of de plannen van wethouder Van Es wel binnen de wet passen en wil dat het ministerie van Binnenlandse Zaken zich over de kwestie buigt.

Onder druk van de linkse partijen in de raad heeft de wethouder bedacht dat stadsdelen vanaf 2014 zelf nog veel mogen bedenken en uitvoeren, ook al heeft Den Haag de macht van de deelgemeenten gebroken. Zo blijft de afvalinzameling een stadsdeelverantwoordelijkheid, net als schuldhulpverle-

ning en jongerenwerk. Van Es belooft in haar plannen dat de stadsdelen via een eigen budget ook zelf mogen beslissen hoe ze hun taken gaan uitvoeren. Maar door een juridisch advies dat gisteren werd gepubliceerd moet die belofte opnieuw tegen het licht worden gehouden.

„Als het (VU-advies) waar is, dan kan dit niet. Maar dat is zo hypothetisch, dat kan ik me nauwelijks voorstellen”, zegt PvdA-leider Marjolein Moorman. VVD-fractievoorzitter Robert Flos: „Zorgelijke conclusies, we moeten de wet namelijk wel gewoon volgen. Laat het ministerie zo snel mogelijk uitsluitend geven.” GroenLinks noemt het budgetrecht voor bestuurscom-

SPECTACULAIRE HEROPENING CITROËN ADAM ZUIDOOST

TOT RIJKE **€5.500** OPENINGS-VOORDEEL + 5 JAAR GARANTIE

WIN 1 JAAR RIJDEN IN DE CITROËN DS3 CABRIO

KIJK ELDERS IN DEZE KRANT VOOR NOG MEER VOORDEEL

DEINTE TECHNOLOGIE CITROËN